

Уважаема г-жо Фандъкова,
Уважаеми г-н Герджиков,
Уважаеми г-н Велков,
Уважаема г-жо Христова,
Уважаеми г-н Стойнев,
Уважаеми г-н Прошков,
Уважаеми г-н Станков,

Обръщаме се към Вас, за да изразим несъгласието си с проекта за инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF, на който ще бъде предоставена безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма “Околна среда”. Тъй като знаем, че отпадъците са обща отговорност – както на институциите, така и на гражданите, **Ви представяме нашата алтернативна визия за управлението на отпадъците на Столична община. Избраният подход не включва изгаряне на отпадъци, тъй като горенето е опасно, вредно и скъпо разхищение на ресурси. В нашето предложение отпадъците на столичани носят приходи на общината, вместо дългосрочни разходи.**

Алтернативна визия за управлението на отпадъците на София, разработена на базата на най-добрите практики в България и Европейския съюз, се характеризира със **следните предимства:**

- Ползите могат да се усетят незабавно (за сравнение, сходен проект за инсинератор на РДФ-гориво в Копенхаген се строи вече 7-ма година).
- Гарантира постигането на целите за рециклиране и депониране на ЕС за 2030 г., вкл. междинните цели за 2025 г. (за сравнение, система за управление на отпадъците с участие на инсинератор изключва постигането на тези цели още на теоретично ниво).
- Избягва употребата на сложни, скъпи и “капризни” за поддръжка технологии (извлечени са поуците от технологичния колапс на Завода за МБТ в с. Яна през 2016 г.).
- Насърчава отговорното поведение на гражданите към генерирането и справянето с отпадъците.
- Не застрашава здравето на софиянци, като не влошава и без това недопустимо лошото качество на въздуха в София (през м. април 2017 г. България беше осъдена от Европейския съд за трайно лошото качество на въздуха в агломерации София, Пловдив и Варна и в Северна, Югозападна и Югоизточна България).

За да стане това възможно, нашата концепция стъпва на **6 основни принципа:**

- По-добре разделени отпадъци при източника – по-лесна обработка по цялата верига на оползотворяване.

- Замяна на анонимните контейнери по улиците с индивидуални разделни контейнери за всяка жилищна сграда, което ще гарантира по-отговорното поведение на гражданите.
- Съобразяване със законодателството на ЕС за кръговата икономика, вкл. последните решения от 2017 и 2018 г.
- Висока ефективност – с първите 20% от инвестицията могат да се постигнат 80% от търсените резултати.
- Етапност – системата се усъвършенства постепенно.
- Гъвкавост – преустройство и дори пълен отказ от системата е възможен по всяко време, без отписване на загуби от неработещи ДМА.

Както отбелязваме по-горе, промяна в управлението на отпадъците се налага и заради новите цели на Европейския съюз, които сме задължени да спазваме. На 18.04.2018 г. Европейският парламент („ЕП“) прие актуализиран „Пакет законодателни промени за кръгова икономика“, който дефинира по-високи цели за разделното събиране на отпадъци, нови видове разделно събрани потоци отпадъци и още по-големи ограничения за депонирането на отпадъци (при горенето шлаката и пепелите, които отиват за депониране, представляват над 20% от общото количество изгорени отпадъци), които се очаква да влязат в сила преди или най-късно едновременно със завършването на строежа на инсталацията от проект „Проектиране и изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF“.

Цялостната философия на кръговата икономика разглежда отпадъка като ресурс, а изгарянето – като превръщане на един вид отпадък в друг отпадък, съчетан с отделяне в атмосферата на опасни вещества – замърсители. Това трябва да бъде и философията на местната власт в България и най-вече в столицата ни. ЕП прие няколко приоритетни цели, за постигането на които България като държава-членка на ЕС – Столична община следва да насочи своите усилия и с които да се съобрази като промени своята стратегия за управление на отпадъците: „До 2025 г. поне 55% от битовите отпадъци (от домакинствата и бизнеса) трябва да бъдат рециклирани. Този дял ще се покачи до 60% през 2030 г. и до 65% през 2035 г., 65% от материалите за опаковки трябва да бъдат рециклирани до 2025 г., а 70% – до 2030 г. До 2024 г. биоразградимите отпадъци ще трябва или да бъдат събирани разделно, или да бъдат рециклирани като компост в домашни условия.“

Видно от горния текст, проектът за изграждане на инсталация за комбинирано производство на енергия в София с оползотворяване на RDF **не съответства на заложените цели в приетия от ЕП пакет**. Вместо в този проект, **Столична община трябва да вложи пари в осигуряване на инфраструктура за разделно събиране на всички потоци отпадъци и внедряване на политики за намаляване на отпадъците. С грижа за здравето на софиянци и превръщането на София в съвременен зелен европейски град.**

Не случайно местното правителство във Флоренция на 25 май т.г. окончателно спря проекта за инсталация за изгаряне на отпадъци, с капацитет подобен на софийския проект – около 200 000 тона годишно. Тосканската община заяви, че ще вложат парите в инсталации за по-добро разделно събиране и рециклиране.

Промяната може да започне в много кратък срок с отделяне на хранителните отпадъци в отделни контейнери и последващи стъпки към индивидуализирано разделно събиране на всички потоци отпадъци, достъпно за всяко домакинство.

ЗА ЗЕМЯТА е независима неправителствена организация, част от “Приятелите на Земята” (Friends of the Earth) и член на международните организации CEE Bankwatch Network (Мрежа за наблюдение на Международните финансови институции за Централна и Източна Европа), ZWE (Нулеви отпадъци – Европа), GAIA (Глобално обединение срещу инсинераторите), както и на националните Коалиция „За да остане природа в България“, „Българска антиядрена коалиция“, „България без цианиди“, „Коалиция за устойчиво ползване на фондовете на Европейския съюз“ и Коалиция за климата - България.

Предлагаме Столична община да организира работна група за оперативно доразвиване на предложената визия. По този начин ще може да се разработи план за действие за управлението на отпадъците, в който финансовата помощ по ОПОС да се вложи в подобряване на разделното събиране и намаляване на отпадъците, а не в строеж на инсинератор и реализиране на концепция от миналото, очевидно неприложима в град с географските и метеорологични дадености на София.

Прилагаме:

- 1) Нова визия за управлението на отпадъците в София
- 2) 200 бр картички, подписани от граждани, живеещи във всички столични квартали, които не искат да се строи инсталация за горене на отпадъци, а вместо нея искат да се инвестира в удобно разделно събиране и мерки за намаляване на отпадъците

С уважение:

екологично сдружение "За Земята", част от мрежата Zero Waste Europe

ЗА ЗЕМЯТА е независима неправителствена организация, част от "Приятелите на Земята" (Friends of the Earth) и член на международните организации CEE Bankwatch Network (Мрежа за наблюдение на Международните финансови институции за Централна и Източна Европа), ZWE (Нулеви отпадъци – Европа), GAIA (Глобално обединение срещу инсинераторите), както и на националните Коалиция „За да остане природа в България“, „Българска антиядрена коалиция“, „България без цианиди“, „Коалиция за устойчиво ползване на фондовете на Европейския съюз“ и Коалиция за климата - България.